

Kala-alan laitokset
Kalastustuotteita käsittelevät elintarvikehuoneistot

VILJELLYN KALAN VAPAUTTAMINEN TIETTYJÄ KALASTUSTUOTTEITA KOSKEVASTA JÄÄDYTYSVAATIMUKSESTA

Eläinperäisiä elintarvikkeita koskevista erityisistä hygieniasäännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 853/2004 liitteen III mukaan kalastustuotteille, jotka syödään raakana tai jotka marinoidaan, suolataan tai joille tehdään muu käsittely, joka ei riitä tuhoamaan elinkelpoisia, ihmiselle terveysvaaraa aiheuttavia loisia, on tehtävä jäädytyskäsittely joko raaka-aineelle tai valmiille tuotteelle.

Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen (EFSA) lausunnossa (EFSA Journal 2010, 8(4):1543) todetaan, että jos Atlantin lohta kasvatetaan verkko- tai maa-altaissa ja niille syötetään rehuseoksia, joissa elävien loisten esiintyminen on epätodennäköistä, anisakis-toukkien aiheuttama riski on vähäpätöinen. EFSan lausunnossa todetaan, että jos muiden viljeltyjen kalastustuotteiden kuin Atlantin lohien osalta noudatetaan samoja kasvatusmenetelmiä, niihin liittyvä riski kuluttajien terveydelle mahdollisesti vaarallisten loisten esiintymisestä on vähäpätöinen ja kyseiset viljeltyt kalastustuotteet voidaan vapauttaa jäädytysvaatimuksesta vaarantamatta terveyden suojelun korkeaa tasoa.

EFSan lausunnon perusteella Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 853/2004 liitettä III on muutettu komission asetuksella (EU) N:o 1276/2011. Asetuksen mukaan jäädytyskäsittelyä ei tarvitse tehdä kasvatetulle kalalle, joka on kasvatettu alkioista ja joita on ruokittu yksinomaan sellaisella ravinnolla, joka ei voi sisältää terveysvaaraa aiheuttavia elinkelpoisia loisia. Toimivaltaisen viranomaisen on hyväksyttävä menettelyt, joilla varmistetaan, etteivät kalastustuotteet aiheuta elinkelpoisten loisten esiintymisen vaaraa.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen mukaisena toimivaltaisena viranomaisena Elintarviketurvallisuusvirasto Evira on tehnyt seuraavan päätöksen.

PÄÄTÖS

Asetuksen (EY) N:o 853/2004 liitteen III jakson VIII luvun III D osan mukainen jäädytysvaatimus ei koske Suomessa viljeltyä kirjolohta ja Suomessa viljeltyä sampea.

Jäädytysvaatimus ei myöskään koske muita Suomessa viljeltyjä kalalajeja, jos kala-alan laitoksella tai kalastustuotteita käsittelevällä elintarvikehuoneistolla on kalankasvattajalta saatu selvitys seuraavista asioista:

- kalat on kasvatettu alkioista kalanviljelylaitoksessa ja
- kalojen ruokintaan on käytetty yksinomaan teollisesti valmistettua rehua.

Päätöksen perustelut

Evira arvioi, että Suomessa viljellyn kirjolohien ja sammen loisten aiheuttama riski on erittäin pieni, koska kirjolohi ja sampi kasvatetaan menetelmällä, joka vastaa Atlantin lohien kasvatusmenetelmää. Lisäksi Suomessa viljellyssä tai pyydytyssä kalassa ei ole koskaan todettu anisakis-loisia.

Tästä syystä Evira katsoo, että Suomessa viljelty kirjolohi ja sampi voidaan vapauttaa asetuksen 853/2004 liitteen III mukaisesta jäädytysvaatimuksesta. Asetukseen perustuen myös muita Suomessa viljeltyjä kalalajeja voidaan vapauttaa jäädytysvaatimuksesta edellyttäen, että tässä päätöksessä määrätyt edellytykset täyttyvät. Kaikille kalastustuotteille tulee tehdä komission asetuksen (EY) N:o 2074/2005 liitteen II luvun II mukainen silmämääräinen tarkastus loisten varalta. Evira tulee antamaan ohjeen kalastustuotteiden viranomaisvalvonnasta, johon sisältyy loistarkastusten valvonta.

Kuuleminen

Päätös annetaan yleistiedoksiantona, koska kaikkia toimijoita ei tiedetä. Toimijoita ei ole tässä yhteydessä kuultu, koska kuuleminen saattaa vaarantaa päätöksen tarkoituksen toteutumisen.

Sovelletut säädökset

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 853/2004 eläinperäisiä elintarvikkeita koskevista erityisistä säännöistä liite III jakso VIII luku III D osa
Hallintolaki (434/2003) 34 §

Voimaantulo ja voimassaoloaika

Tämä päätös tulee voimaan välittömästi ja on voimassa toistaiseksi.

Täytäntöönpano

Tätä päätöstä on noudatettava valituksesta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

Valitusosoitus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen liitteenä olevan valitusosoituksen mukaisesti.

Osastonjohtaja
Valvontaosasto

Maria Teirikko

Yksikönjohtaja
Elintarvikehygieniayksikkö

Auli Vaarala

Lisätiedot

Ylitarkastaja Carmela Hellsten
puh. 050-433 6643
e-mail: carmela.hellsten@evira.fi

Liite

Valitusosoitus

Tiedoksi

Kunnan elintarvikevalvontaviranomaiset
Aluehallintoviranomaiset